

Gespreksverslag¹ kenniswerkgroep Actualiteiten, waaronder casus lokale milieunormeringen en voortgang spoed-AMvB Woensdag 31 maart 2022 09:00 – 10:30

Programma

1. Welkom
2. Casus Houten en Goyerbrug
3. Voortgang Actieprogramma en spoed-AMvB
4. Open discussie
5. Afsluiting

1. Welkom

De ondersteuningsstructuur bestaat uit:

- **Het informatiepunt:** Een informatiepunt/frontoffice (lees: website) waar decentrale overheden en andere betrokkenen terecht kunnen met al hun vragen en ondersteuningsbehoeften (zowel ambtelijk als bestuurlijk). Te vinden op: www.helpdeskwindopland.nl.
- **Inspiratie- en kennisdeling:** Er worden informatie- en kennisdeelsessies georganiseerd. Voor ambtenaren enerzijds en bestuurders en volksvertegenwoordigers anderzijds. Daar bespreken we de voortgang van het landelijke actieprogramma en inzichten en concrete aanpakken voor de verschillende fases waarin overheden zich met hun windparken kunnen bevinden.
- **Experts en sprekerspool:** De (kortstondige en kosteloze) inzet van experts en sprekers ter ondersteuning van de decentrale overheden.

2. Casus Houten en Goyerbrug

- Bregje Tettelaar (gemeente Houten, programmamanager duurzaamheid) geeft presentatie over lokale milieunormeringen.
Windpark Houten, gebouwd in 2013, te maken met de uitspraak Nevele. Tweede windpark, Goyerbrug, in ontwikkeling. Daarnaast nog een nieuw, nader te onderzoeken, zoekgebied.

Het nieuwe zoekgebied:

- In beeld gekomen vanuit onderzoek/participatie voor RES 1.0.
- Geen noodzaak tot opstellen eigen lokale normen, want: vergunningverlening pas na landelijk plan-m.e.r.-traject. Dus dan nieuwe landelijke normen gebruiken.
- In tussentijd wel:
 - Inhoudelijke verdieping
 - Start (proces)participatie

¹ Aan dit verslag kunnen geen rechten worden ontleend

Windpark Goyerbrug:

- Vergunning verleend oktober 2019
- Raad van State juli 2021: vergunning vernietigd vanwege Nevele
- Noodzaak tot geheel opnieuw doen vergunningprocedure (incl. afwijking BP)
- Gemeenteraad oktober 2021: voorkeur om te wachten op nieuwe rijksnormen
- College maart 2022: doorgaan met vergunningprocedure vanwege grote risico's – initiatiefnemers hebben al grote investering gedaan, Grootste risico: claim van de Exploitant (hoog bedrag).
- Aanvulling/ totale actualisatie nodig op aanvraag uit 2019
- Onderbouwing door initiatiefnemer:
 - Hinder & productie bij verschillende niveaus geluid en slagschaduw
 - Nader onderzoek externe veiligheid
 - Actualisatie informatie uit 2019 op alle onderwerpen
 - Voorstel nieuwe normen
- Gemeente toetst onderbouwing en stelt nieuwe normen

Windpark Houten:

- Besluit maatwerkvoorschriften 2012: strengere normen dan Activiteitenbesluit. Bijv. op 10 minutenniveau controle op geluid i.p.v. jaargemiddelde
- Verzoek om intrekken voorschriften voor geluid afgewezen 2019
- Uitspraak rechtbank, februari 2021: gemeente moet nieuw besluit nemen.
- Eind juni 2021: voorstel aan college om maatwerkvoorschriften voor geluid in te trekken & terug te vallen op Activiteitenbesluiten
- 30 juni 2021: Uitspraak Delfzijl-Zuid / Nevele-arrest
- Bestaand windpark, maar nieuw besluit. Automatisch terugvallen op Activiteitenbesluit kan niet
- Nieuwe maatwerkvoorschriften voor geluid maken als onderdeel van nieuw besluit
- Inwoner heeft hoger beroep ingediend tegen uitspraak rechtbank
- Beroep 'niet tijdig beslist' – afgewezen; geen reden tot spoed
- Verzoek intrekken vergunning – afgewezen, nog in procedure
- Handhavingsverzoek

Vragen naar aanleiding van casus Houten en Goyerbrug

1. **Vraag:** Heeft het college al aandacht besteed aan de motie Leijten/Erkens van 23 februari?

Antwoord Bregje (gemeente Houten): Ken de motie wel, maar heeft nog geen rol gespeeld.

2. **Vraag:** Welke punten had die inwoner bij tegenwerping uitspraak rechtbank?

Antwoord Bregje: Die had belangen bij het windpark en dat de maatwerkvoorschriften strenger zijn dan die in het Activiteitenbesluit.

3. **Vraag:** Is er bij Goyerbrug een m.e.r. uitgevoerd en levert dat niet al veel input?

Antwoord Bregje: Er is geen volledige m.e.r. uitgevoerd.

4. **Vraag:** Zou de claim van Eneco kans maken? Dit is toch een nieuwe situatie..

Antwoord Bregje: De exploitant is GoyerbrugBV, niet Eneco. Lastig om wat over te zeggen, maar juristen zeggen dat het een serieus risico is.

5. **Vraag:** Kun je een inschatting geven hoeveel extra financiën en medewerkers jullie als gemeente nodig hebben?

Antwoord Bregje: 1500 uur ambtelijke inzet en 2-3 ton expertise inhuren.

6. **Vraag:** Hoe is de verhouding met de ontwikkelaar nu?

Antwoord Bregje: Een beetje dubbel. Ene kant: elkaar nodig en samenwerking. Andere kant: ontwikkelaar beroep tegen gemeente niet tijdig beslissen, voorwaardelijke aansprakelijkheid, ingebrekestelling.

7. **Vraag:** Kunnen jullie die extra kosten niet verhalen via de anterieure overeenkomsten?

Antwoord Bregje: Nee dat is helaas niet mogelijk.

Herbert Faber (Hellevoetsluis): Doen wij wel, maar gaat niet over zulke enorme bedragen als bij jullie. Heb nog geen tonnen voorbij zien komen, maar gaat wel om bedrag rond de 10 - 15 duizend euro.

8. **Vraag:** Ik begrijp dat die initiatiefnemer Goyerbrug een inwoner is; is dat dan een energie coöperatie van omwonenden? En heeft de gemeente beleid om dit soort lokale initiatieven te stimuleren? Zo ja, speelt dat nog een rol bij beslissing college om door te gaan?

Antwoord Bregje: De initiatiefnemer is een inwoner die een BV heeft opgericht. Hij heeft wel afspraken met een coöperatie om 1 van de 4 molens coöperatief te maken. En hij levert een financiële bijdrage aan het gebiedsfonds dat de gemeente instelt. Dat heeft een rol gespeeld in het besluit over de vergunning in 2019.

3. **Voortgang Actieprogramma en spoed-AMvB:**

- Mieke Klooswijk (ministerie I&W, coördinator Activiteitenbesluit milieubeheer) geeft presentatie over Actieprogramma & spoed-AMvB.

Hoofddoelen Actieprogramma:

- Duidelijkheid voor de uitvoeringspraktijk over besluitvorming over milieubescherming bij windparken door ondersteuning van bevoegde gezagen en door informatie te geven.
- Toewerken naar een wettelijk geborgd landelijk milieubeschermingsniveau voor windparken door voor (op)nieuw vast te stellen normen een plan-MER op te stellen en hangende dit proces een wijzigings-AMvB; Brede maatschappelijke participatie op diverse momenten in het traject voor de nieuw vast te stellen normen; uiteindelijk politieke besluitvorming.
- Onderzoek naar de mogelijk bredere werking van de jurisprudentie voor andere gevallen.

Stand van zaken plan-m.e.r. algemene windturbinebepalingen:

- Plan-m.e.r. is gekoppeld aan een besluit: in dit geval een wijziging van de algemene regels voor windturbines, gericht op de toekomst
- Meeste recente relevante onderzoeksresultaten worden meegenomen
- Voor het gehele traject is er uitgebreide participatie van alle belanghebbenden, stakeholders en bevoegde gezagen. Internetconsultatie is onderdeel van deze participatie.

- Het is de bedoeling dat het m.e.r-traject medio 2022 is afgerond.
- Commissie m.e.r. wordt gevraagd om advies, ook in de voorfase bij reikwijdte en detailniveau
- De normen betreffen i.i.g. externe veiligheid, slagschaduw, lichtschildering en geluid. Opties geluid; al dan niet te combineren: grenswaarden, varianten daarbij, afstanden en mogelijk andere instrumenten. Relatie met ruimtelijke ordening.
- Ook meenemen: te verwachten uitkomsten van lopend onderzoek naar afstandsnormen bij windturbines (vanuit EZK-opdracht).
- Motie Erkens-Leijten aangenomen, wordt grondig meegenomen in plan-m.e.r
- De nieuw-vastgestelde milieunormen zijn vanaf medio 2023 te verwachten. Dit omdat na het vaststellen van het plan-MER nog toetsing door de RvS en politieke besluitvorming zal plaatsvinden.

Ontwerp-AMvB met overbruggingsregeling, doelen:

- Strijd met Europese recht -richtlijn Strategische Milieubeoordeling- opheffen door de regels in het Activiteitenbesluit voor windparken buiten toepassing te verklaren zoals de RvS-uitspraak vereist
- Overbruggingsregeling voor bestaande, vergunde parken: dezelfde normen voor windparken van voor de uitspraak (NB in geval de vergunning niet meer wordt verleend of gewijzigd). Bedoeld als overgangsrecht: rechtszekerheid en milieubescherming.

Vragen naar aanleiding van Voortgang Actieprogramma en spoed-AMvB

Communicatie over de motie Leijten-Erkens is hier te vinden: <https://www.helpdeskwindopland.nl/uitleg+nevele-arrest/gevolgen+uitspraak+raad+van+state/default.aspx>

1. **Vraag:** Leidt volgens I&W de motie Leijten-Erkens van februari 2022 tot on hold zetten/vertraging bij uitwerking van lokale normeringen?

Antwoord Mieke: Nee, zo zie ik het niet. De motie wil dat er uitgangspunten worden genoemd rond de normen. Er zijn al uitgangspunten, maar de motie wil dat er meer duidelijkheid komt op de uitgangspunten. Maar het on hold zetten/ vertraging is zeker niet de bedoeling.

2. **Vraag:** Eerder leek het zo dat er op korte termijn duidelijkheid zou komen over evt afstandsnormen. Begrijp ik het goed dat het antwoord op deze vraag (of ze er komen) nu aan het einde van de m.e.r. beantwoord wordt?

Antwoord Mieke: Ja, dat kan niet anders. De normen kunnen pas vastgesteld worden als ze aan de plan-m.e.r. onderworpen zijn.

3. **Vraag:** In hoeverre wordt het "Deense model" met 4 maal tiphoogte van Leijten-Erkens nu lokaal toegepast of meegenomen in de plan-m.e.r?

Antwoord Mieke: Kan ik nu eigenlijk nog niks over zeggen.

Toevoeging Hans Kursten (gemeente Waalwijk): Over afstandsnormen gesproken. In Waalwijk heeft de gemeenteraad hier voorwaarden voor opgenomen, maar de Commissie m.e.r. heeft hier recentelijk op geadviseerd om dit niet te doen.

4. Open discussie

1. **Vraag:** Hoe wordt in Houten rekening gehouden met het achtergrondgeluid van de A27?

Antwoord Bregje: Dit wordt meegenomen onder de normen voor cumulatief geluidshinder.

2. **Vraag:** Zijn onderzoeksresultaten (bv. van het Arcadisonderzoek) openbaar zodra ze beschikbaar zijn?

Antwoord: In ieder geval als het naar de 2e kamer wordt gestuurd wel. Misschien eerder.

3. Er wordt op gewezen dat er wel al een positieve uitspraak van de RvS is op windpark Elzenburg/de Geer.

5. Afsluiting

Dank voor jullie deelname. Volgende bijeenkomst Donderdag 12 mei, 9:00-10:30 uur.